SITKA

WILLIAM SANDERS

Traducere din limba engleză

GABRIEL STOIAN

WILLIAM SANDERS locuiește în Tahlequah, Oklahoma. Fost dansator de powwow și uneori cântăreț cherokee de gospel, a apărut pe scena SF la începutul deceniului opt al secolului XX, cu câteva romane umoristice situate într-o istorie alternativă, *Journey to Fusang* (finalist la premiul John W. Campbell) și *The Wild Blue and the Gray*. Apoi, Sanders a trecut la literatura polițistă, realizând o serie de lucrări apreciate de presa de specialitate, și publicate sub pseudonim. Spune că vechiul său prieten Roger Zelazny l-a convins să revină la genul SF, de astă dată prin intermediul povestirilor. Acestea au apărut în *Asimov's Science Fiction*, *The Magazine of Fantasy & Science Fiction* și numeroase antologii, situându-l printre cei mai buni autori de proză scurtă ai ultimului deceniu și aducându-i două premii Sidewise pentru Cea mai bună povestire de Istorie Alternativă. A revenit apoi la roman, cu titluri ca *The Ballad of Billy Badass and the Rose of Turkestan* și *The Bernadette Operations*, un nou roman SF, denumit *J.*, și un roman polițist, *Smoke*. Unele dintre cele mai apreciate povestiri ale sale au fost adunate în antologia *Are We Having Fun Yet? American Indian Fantasy Stories*. Ultima sa carte este un studiu istoric, *Conquest. Hernando de Soto and the Indians: 1539-1543*. A fost prezent în Antologiile Dozois 12, 13, 15 și 19.

În povestirea foarte isteață care urmează, ne însoțește prin Sitka, un oraș care se dovedește foarte glacial, până și în miezul verii.

Spre sfârșitul după-amiezii, cu puțin înainte de apusul soarelui, ceața a înaintat dinspre ocean și s-a așezat deasupra

insulelor și peninsulelor din acea zonă a coastei. Judecând după standardele Americii rusești, nu era o ceață prea densă pentru sfârșitul verii, ci suficientă pentru a ascunde suprafața mării și a îndulci conturul uscatului.

Pe cheiul orașului Noul Arhanghelsk, pe partea vestică a marii insule căreia rușii îi spun Baranov, iar localnicii, Sitka, doi bărbați se uitau spre port.

– Perfect, a spus unul. Bine ar fi dacă ar rămâne la fel.

Celălalt s-a uitat la el.

– Perfect, Jack? Cum asta?

Primul bărbat a făcut un gest larg.

– Drace, ia te uită. Vezi cât de jos a coborât ceața deasupra apei?

Urmărind gestul celui dintâi, celălalt s-a răsucit către port. Văzând cum ceața se strecura pe după siluetele navelor ancorate, lăsând expuse porțiunile de suprastructură, a rămas tăcut un moment. Cel mai apropiat, un vas cu aburi, era aproape invizibil până la linia de plutire, însă catargele și coșurile de fum se profilau clar, întunecate, pe fundalul alcătuit de dealurile aflate dincolo de port, iar drapelul Statelor Confederate ale Americii putea fi recunoscut imediat la pupa.

– Perfect, a repetat bărbatul pe nume Jack. Suficient ca să ascundă o barcă de mici dimensiuni, dar insuficient pentru a ascunde un vas. Prea puține posibilități de a greși.

Era un tânăr bine clădit, cu păr blond, ondulat, și fața atrăgătoare, bine bronzată. Dinții lui albi au sticlit în lumina care se stingea.

– La urmelor, nu vrem să ajungem lângă altcineva, nu-i așa, Vladimir?

Bărbatul căruia i se adresase cu Vladimir, dar se numea de fapt Ulianov, și care își spunea uneori Lenin, a închis ochii și s-a cutremurat ușor.

– Nu, ar fi foarte rău.

Vorbea excelent engleză, dar avea un accent ușor de recunoscut.

– Nici măcar să nu glumești.

– Nu te îngrijora, i-a spus tânărul. Ți-o găsim noi.

– Nu pentru mine. Știi prea bine.

– Mda, am înțeles. E pentru cauza comună.

Jack l-a plesnit ușor peste antebraț, făcându-l să se strâmbe.

– Hei, și eu sunt un socialist la fel de bun. Doar știi.

– Mi-ai dat asigurări, a spus Lenin, pe un ton sec. În caz contrar, aș crede că...

S-a întrerupt brusc, în clipa în care doi călugări ortodocși, cu bărbi lungi, au trecut prin dreptul lor.

– Ce...? a întrebat Jack, apoi a continuat: Ei, ce naiba, Vladimir, tu nu te calmezi niciodată? Pariez că ăștia nici măcar nu vorbesc engleză.

Lenin s-a uitat după cele două siluete învești mântate în straie negre și a clătinat din cap.

– Mai sunt doi ani până intrăm în secolul al douăzecilea, a murmurat, iar cea mai mare țară din lume este încă dominată de superstiții de pe vremea Evului Mediu...

S-a întors către bărbatul cel tânăr.

– Nu ar trebui să rămânem aici. Dăm de bănuit. Și, crede-mă, a accentuat, în clipa când Jack a dat să spună ceva, pentru oamenii cu care tratăm, *totul* este suspect. Nu mă înșel deloc în această privință.

A făcut un semn în direcția celei mai apropiate crâșme.

– Vino! Să bem un păhărel, tovarășe London.

Cei doi bărbați au pornit pe trotuarul pardosit cu scânduri, iar pe neașteptate, din întuneric au apărut trei femei brunete, zâmbitoare și râzând. Una l-a prins pe Jack de braț și i-a spus ceva într-o limbă care nu era nici engleză, nici rusă.

– Pentru numele lui Dumnezeu, a exclamat Jack și a dat să-și elibereze mâna. Asta ne mai lipsea, să dăm de niște târfe siwash.

– Stai puțin, i-a spus Lenin și a ridicat o mână în aer. Lasă-le să se aținăpe lângă noi. Dacă le avem în preajmă, nimeni nu se va mai întreba ce căutăm aici.

– Mmm... fie cum zici. Bună idee!

Jack le-a cântărit din ochi pe cele trei femei. Deși îmbrăcate destul de sărăcăcios, nu arătau chiar rău. Cea care îl ținea de braț avea panglici roșii în părul negru și lung. A pufnit în râs

– Mare păcat că deseară o să am altceva de făcut. Dar dacă ar face o baie, ne-am putea distra puțin cu ele.

Lenin a strâmbat din nas.

– Nu cred că vorbești serios.

– La naiba, sigur că nu. Chiar dacă nu prea mi-a surâs norocul în ultima vreme, sunt alb și...

Lenin s-a crispat.

– Jack, va trebui să stăm odată de vorbă despre...

Ușa crâșmei s-a deschis brusc și dinăuntru au ieșit bălăbănindu-se doi cazaci, ținându-se de peretele de lemn nevopsit ca să nu cadă. După ce au trecut de ei, Lenin l-a condus pe Jack pe ușa îngustă până în încăperea slab iluminată, cu tavanul jos, cu multe mese de lemn negeluit și scaune unde stăteau bărbați și câteva femei bând, discutând și jucând cărți. Un bătrân

ă așezase pe un taburet înalt din apropierea ușii și cânta la cordeon o melodie tristă și melancolică. Aerul era încărcat de fumul tutunului ieftin, numit *mahorcă*.

– Uite, acolo, a propus Lenin. În spate, lângă perete, de unde putem vedea și ușa.

S-a apropiat de bar, făcându-și loc pe lângă un grup de marinari purtând uniforma albă de vară a marinei imperiale germane și a revenit câteva momente mai târziu aducând o sticlă și două pahare.

– Așteaptă puțin! a spus și a așezat paharele pe masă, în vreme ce Jack a adus târâș o băncuță și s-a așezat. Mi-a venit o idee.

Apropiindu-se de masa alăturată, Lenin le-a făcut semn celor trei femei. Ele l-au privit fără să priceapă.

– Veniți! le-a chemat în rusă, apoi în engleză și, în cele din urmă, de au chicotit la unison și au venit să stea la masa lor. Poftim!

A așezat sticla în mijlocul mesei, făcând cu mâna liberă semne exagerate ce le sugerau femeilor să se așeze.

– *Siditi*. Stați aici, a repetat, vorbind foarte rar, apoi a atins sticla. Puteți bea. *Panimaite*[1]*?*

După ce femeile s-au așezat, chicotind din nou în cor, Lenin a revenit și s-a pus față în față cu Jack.

– E singura masă de unde ne poate auzi cineva vorbind. Mai bine să fie ocupată de niște tâmpite inofensive.

Jack a pufnit.

– Vladimir, pentru numele lui Dumnezeu.

– Râzi, dacă-ți dă mâna. Eu nu vreau să risc. Am fost deja arestat...

– Și eu.

---

[1] Limba rusă în original: Ați înțeles?

– Iartă-mă, a spus Lenin, fără nici o inflexiune în glas. Ai fost arestat de polițiști americani proști, care-ți trag o bătaie și te aruncă într-o celulă, după care te silesc să părăsești orașul și uită de tine. Ai fost reținut puțină vreme, la un post de gardă, pentru că făceai prospecțiuni fără aprobare. Nici nu ai idee ce înseamnă să te interogheze cei de la Ceka. Ori, a adăugat, ce înseamnă să trăiești sub supravegherea unei poliții secrete vigilente și bine organizate și a informatorilor acesteia.

A ridicat paharul.

– Cum se spune la voi, în America? „Și pereții au urechi", nu? În Imperiul Rus pereții au și ochi, nu doar urechi, ba chiar și picioare, ca să dea fuga și să le povestească băieților cu cizme înalte ce ai spus și ce-ai făcut. După ce ești călcat în picioare de cizmele alea, nu-ți mai vine să râzi de măsurile de prevedere pe care și le iau unii.

La masa alăturată, femeia cu panglici roșii în păr a zis:

– Mă uit la el și tot nu-mi vine a crede.

A rostit aceste vorbe într-o limbă ce nu se vorbea nicăieri în lumea aceea.

Femeia aflată lângă ea și-a împins peste cap părul împletit în cozi groase, care îi atârnau până peste pieptul plin. A adăgat în aceeași limbă:

– Mda, vrei, nu vrei, *a fost* una dintre marile personalități ale istoriei.

– Nu mă refeream la Lenin, a spus pe un ton iritat cea cu panglici roșii în păr. Vorbeam de Jack London. Arată extraordinar. Fotografiile îi fac un deserviciu.

De cealaltă parte a mesei, cea de-a treia femeie își făcea de lucru cu una dintre podoabele de sidef care îi atârnau de

ureche. S-a uitat către masa bărbaților, apoi a surâs și a dat din cap fără să spună nimic.

– Dați-mi sticla aceea, a spus cea cu panglici roșii în păr. Cred că m-am îndrăgostit.

– Sigur, a continuat Lenin, pesemne că lucrurile mi-au mers bine. N-a fost deloc plăcut în Siberia, dar am găsit răgazul necesar să gândesc, să-mi organizez ideile. După aceea, autoritățile au hotărât să trimită câțiva dintre exilații din Siberia și mai departe, spre acest post de gardă american al imperiului, iar cu vremea, asta a oferit niște... posibilități.

Jack a scos un mormăit ce nu însemna nimic, și a întins mâna după pahar, privind în același timp către cealaltă latură a încăperii. Marinarii nemți se strânseseră în jurul acordeonistului, care se străduia să îi acompanieze la cântecul *Du, Du Liegst Mir Am Herzen*[1]. Câțiva ruși le aruncau deja priviri înveninate, dar ei nu păreau să bage de seamă.

– Adevărat, a mormăit Jack. Cântați, simțiți-vă bine. Îmbătați-vă, găsiți-vă niște femei, și pierdeți și ultima lețcaie la un joc de cărți măsluit. Numai să nu vă întoarceți la bordul vasului la noapte.

– Arată mult mai tânăr decât Lenin, a spus femeia cu panglici roșii în păr.

– Diferența de vârstă între ei e de numai șase ani, a adăugat femeia cu cozi. Dar ai dreptate. Ori Lenin pare mai în vârstă...

– Sst, a cerut cealaltă femeie, ridicând un deget la buze și jucându-se în continuare cu cercelul de scoică. Liniște. Aproape c-am ajuns... Gata.

---

[1] *Te port în inimă*, cântec popular german.

Și-a lăsat amândouă mâinile să-i cadă în poală și s-a rezemat de spătar.

– Gata, am prins și înregistrez.

– Foarte bine, a spus femeia cu panglici.

A dus mâna la păr și l-a dat peste cap cu o mișcare nepăsătoare, abia atingând însă o porțiune din propria ureche. O clipă mai apoi, femeia de lângă ea a făcut un gest similar.

– Aha, a încuviințat cea cu panglici. Da. Limpede și clar. Ținând seama de tot zgomotul de fond, sunt impresionată.

– Pentru că tot ai adus vorba de zgomot de fond, cred că trebuie să contribuim și noi cu ceva, a propus cea cu codițe. Suntem prea tăcute. Trebuie să ne purtăm ca niște femei ușoare, care beau vodca ce li se oferă pe gratis. E vremea să mai și râdem.

Lenin a aruncat o privire spre masa alăturată, unde cele trei femei izbucniseră într-un acces de chicoteli zgomotoase.

– Se pare că au dat iama în sticla de vodcă. Dacă vrei să mai bei, du-te să-ți iei, înainte ca femeile să o termine.

– N-au decât, a spus Jack.

S-a uitat la propriul pahar și s-a strâmbat.

– Vodca asta blestemată miroase ca unsoarea cu care bușumezi calul. Cum dracu' de puteți suporta așa ceva?

– Te-nveți cu toate.

– Da, fie la voi acolo. Aș da orice pentru o gură de whisky cinstit și vechi.

– Se găsește și așa ceva. Dar nu într-o crâșmă. E foarte scump, ca orice lucru ce nu se face în Rusia, din cauza taxelor exorbitante de import. Un alt cadou de la iubiții noștri birocrați.

– Mie-mi povestești? Am venit aici cu gând să găsesc niște aur, să pun și eu ceva deoparte, nu să umblu mereu cu buzunarele goale. Am descoperit că străinii trebuie să posede un permis special ca să facă prospecțiuni, și chiar pentru a călători spre interiorul țării. Nici vorbă să obții unul dacă nu-i mituiești pe ticăloșii care stau la birourile lor elegante. Atunci am renunțat naibii să mai obțin permisul.

– Și ai fost prins.

– Exact. Cât pe ce să mă trezesc azvârlit în temniță, dar strânsesem deja bani de ajuns cât să-l pot unge pe un ofițer cazac. Și acum, uite-mă, iarăși am rămas lefter, și departe de casă. Vladimir, te asigur că dacă vrei pe cineva care să-i arunce în aer pe ticăloșii ăștia lacomi care se află la putere aici, sunt omul tău și n-o să-ți cer nici un bănuț.

Și-a trecut palma peste față și a oftat.

– În schimb, o să arunc în aer crucișătorul ăla nemțesc, ucigând niște oameni care nu mi-au făcut nici un rău, și numai de dragul marii revoluții muncitorești. Ce părere ai?

Cele trei femei au schimbat priviri cu subînțeles.

– Nu! a spus cea cu panglici în păr, apoi a închis ochii strâns. *Nu!*

– Așadar, e adevărat, a intervenit femeia cu cercei din sidef, clătinând din cap. Incredibil!

– Fii mai atentă! a prevenit-o cea cu cozi, arborând un zâmbet lăbărțat și strâmb. Lenin a început să se agite, priviți, se uită din nou în jur. Prefaceți-vă că sunteți bete, ce naiba!

– Asta e ușor, a aprobat-o femeia cu panglici roșii, ducând mâna după sticla de votcă. După ce-am auzit, chiar că simt nevoia unui păhărel.

– De fapt, o faci contra unui bilet de întoarcere în țara ta natală. Nu-ți pun la îndoială convingerile socialiste, dar acum ai fi în stare să-ți ucizi și mama numai să...

Jack a întins mâna peste masă și l-a prins pe Lenin de antebraț.

– Să nu mai amintești de mama, l-a repezit cu glas gros. Ai priceput?

Lenin a rămas neclintit. Pălise, și în colțurile gurii a apărut un rictus provocat de durere.

– Da, a confirmat, pe un ton atent controlat. Da, îmi cer iertare.

– Bine, atunci.

Jack i-a dat drumul la braț și a golit păhărelul de votcă.

– Dar să ai grijă.

Lenin și-a masat antebrațul.

– Ia-o mai ușurel cu vodca. La noapte, o să ai nevoie de minte limpede și de mâini sigure.

Jack a hohotit aspru.

– Nu te mai osteni. Nu sunt chiar atât de prost să beau mai mult decât mi-e măsura, când știu că va trebui să folosesc dinamită pe întuneric. Dacă aș face și cea mai mică greșeală la dinamitarea matahalei, o să mă fac bucățele, de nu mă mai adună nimeni. Mai ales dacă mă amestec și cu vreo doi vâslași aleuți[1].

A mai luat o sorbitură din pahar, de data aceasta mai precaut.

---

[1] Aleuți – locuitori ai insulelor Aleutine. În secolul al XIX-lea, ei au fost deportați din Aleutine în Kamciatka și alte insule de către Russian-American Company, o companie colonială semioficială, pentru comerțul cu blănuri și alte bunuri, care avea monopol în America rusească și al cărei sediu era la Novo-Arhanghelsk, astăzi Sitka.

– Deși treaba nu-i chiar atât de grea, a adăugat. Nu-i mare scofală, serios. Ajung alături de bordul vasului *Brandenburg*, puțin în fața turelei pupa, ca să fim în dreptul magaziei unde se ține praful de pușcă. Armez mina, pornesc mecanismul cu ceas – o treabă curată, amicul tău Iosif știe ce face – și apăs toată tărășenia de corpul navei până intră magneții în funcțiune, având în același timp grijă să nu zângănească. Iau apoi bățul despicat și împing mina sub linia de plutire, sub blindaj, după care le spun băieților să o ștergem. Ce dracu', oricine ar fi în stare.

Apoi a surâs șui.

– Ca s-a spune pe-a dreaptă, ai nevoie de mine doar să nu cumva să aruncați în aer alt vas. Aleuții aceia or fi cei mai buni vâslași din lume, dar n-ar fi în stare să deosebească nava *Brandenburg* de *City of New Orleans*.

Femeia cu cozi:

– Niciodată n-am crezut, înțelegeți? Ba chiar m-am certat foarte aprins în legătură cu subiectul. „Ridicol" era unul dintre cuvintele blânde pe care le foloseam când mă refeream la acea întâmplare.

Cea cu cercei de sidef:

– Ei, nu erai singura. Toate autoritățile sunt de acord că amestecul lui Jack London în afacerea *Brandenburg* este doar o legendă romantică, lansată de o mână de demenți cu idei revizioniste. Nu cunosc nici un savant întreg la minte care să ia în serios așa o poveste. Vai, să vezi ce scandal o să iasă în unele cercuri când o să ne întoarcem! Abia aștept să mă distrez! a chicotit slab.

– Nu e deloc adevărat. Vreau să mă asigur că băştinaşii năimiţi nu se răzgândesc şi o rup la sănătoasa cu banii luaţi avans. Dacă nu cumva au şi pierit.

– A, deloc. Uite, ei îşi închipuie că vrem să distrugem un vas rusesc.

Lenin a ridicat din sprâncene.

– Asta le-ai zis?

– Ei, trebuia să le bag ceva pe gât. Să fie acolo. După cât de mult îi urăsc pe ruşi, n-ar rata o asemenea ocazie. Iisuse, a făcut Jack, ştiu că şi noi le-am făcut o mulţime de mizerii indienilor din America, dar în comparaţie cu ce le-au făcut oamenii voştri acestor amărâţi...

– Da, sigur. Exploatarea popoarelor băştinaşe, aici şi în Asia, a fost una dintre cele mai cumplite crime comise de statul ţarist.

– Da, sigur, a întărit Jack, vreau să spun că băieţii îşi vor face treaba, şi eu la fel. Lasă grijile.

– Hei! s-a răstit femeia cu cozi. Lăsaţi-o mai moale cu băutura! O să vi se facă rău!

– Păi îmi este deja greaţă, a răspuns femeia cu panglici în păr. Când mă gândesc la faptul că stau aici, ascultându-i vorbind asemenea lucruri, iar apoi văzând cum se petrec, simt o greaţă cum n-am mai avut în viaţa mea. Voi nu?

– După aceea, nu pot garanta că lucrurile vor căpăta turnura pe care o vrei. O să-ţi scufund nava, dar dacă nu izbucneşte războiul pe care ţi-l doreşti, să nu vii la mine să ceri banii îndărăt.

Buzele lui Lenin au tresărit, într-o încercare nereuşită de a zâmbi.

– Este probabil partea cea mai sigură a afacerii. Crede-mă, nimic nu e mai previzibil decât reacţia Kaizerului la scufundarea uneia dintre cele mai iubite nave de război, într-un port rusesc.

– Serios? Nu prea mă pricep la asemenea treburi, deşi aşa s-ar cuveni, a recunoscut Jack. Cu atâţia conducători străini, ar trebui să mă mai informez... dar pricep că ar supăra rău pe oricine. Dar l-ar supăra chiar atât de mult încât să pornească un război?

– Wilhelm se va înfuria, a spus Lenin. Dar, în sinea lui, va fi încântat. Va avea, în cele din urmă, un pretext pentru războiul pe care voia să-l pornească de multă vreme.

Jack s-a încruntat.

– E dement?

– Nebun? Nu. E un nevolnic – olog şi, după cum se zvoneşte, homosexual – hotărât să-şi dovedească bărbăţia jucându-se de-a marele războinic.

– Aha, a făcut Jack, şi a dat încet din cap. Un terchea-berchea care sare la bătaie să arate că nu-i un neisprăvit. Mda, cunosc genul. Am văzut o mulţime dintr-ăştia când cutreieram cu trenul.

– Chiar şi aşa, Wilhelm caută război cu lumânarea încă de la urcarea pe tron. Cum până acum nu s-a găsit nimeni să-i satisfacă toana, se mulţumeşte să se dea bătăuş.

Lenin a făcut un semn din cap către marinarii nemţi, care acum răcneau alt cântec, *Ach, Du Lieber Augustin*[1], într-o armonie destul de aproximativă.

– Uite, de exemplu, această „călătorie de bunăvoinţă". Seria de vizite în diferite porturi, pe care o face un vas de război al

[1] *Vai, dragul meu Augustin*, cântec popular vienez.

Hochseeflotte. Nu e decât o demonstrație de forță, menită să impresioneze și să sperie lumea.

– Să le demonstreze tuturor cine e tartorul?

– Exact. Prin urmare, distrugerea vasului va fi interpretată ca reacție la această provocare.

– Hm. Bine, știi mai multe despre el decât mine, a acceptat Jack și a ridicat din umeri. Mi se pare, totuși, destul de ciudat, să pornești un război sperând că propria ta țară va fi biciuită.

– Nu-mi prea place. La urma urmelor, sunt rus, și nu-mi vine ușor. Dar nu există un teren mai propice pentru declanșarea unei revoluții decât o înfrângere militară umilitoare. Uită-te la Franța, de exemplu.

– La comunarzii care au pierdut te referi?

– Desigur. Au făcut greșeli, din care noi am tras învățămintele necesare.

– Dacă vorbește ceva despre omletă și ouă, a spus printre dinții încleștați femeia cu panglici roșii în păr, mă duc la el și-i storcesc creierii cu sticla asta. Ratăm misiunea și se duce dracului principiul neamestecului, tot așa și paradoxul temporal. Nu-mi mai pasă! O să-l omor!

– Știi ceva? Caraghioslâcul ar fi ca Rusia să câștige războiul.

– Nici o șansă. Forțele armate ale Rusiei sunt niște caricaturi, bune doar să-i bage în sperieți pe tătari și, ocazional, să mai masacreze câte un sat de evrei. Ofițerii sunt, în marea lor majoritate, niște bufoni nepricepuți, primind gradele mai mult în baza relațiilor de familie decât pentru merite sau competență. Trupeții sunt prost instruiți, iar echiparea lor a rămas

în urmă cu zeci de ani. Soldații nemți, pe de altă parte, sunt aproape la fel de buni pe cât se consideră.

– Bine, dar Rusia e o țară mare.

– Da. O țară mare, care are de apărat un teritoriu prea întins. O ofensivă germană din apus, un atac japonez din răsărit – va fi prea mult. O să te convingi.

– Ești al naibii de sigur că și japonezii vor intra în horă.

– Tovarășe London, a spus Lenin încet, de unde crezi că provine finanțarea? Cine crezi că plătește afacerea de la noapte?

Cele trei femei au schimbat priviri.

– Ia te uită! a spus cea cu cozi, după un moment, o să-i dea cu roatele în sus pe *toți*.

– Cum, japonezii ne susțin cu bani? a întrebat Jack, nevenindu-i să creadă. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce?

– Au ambiții teritoriale în Asia. Iar Rusia a devenit un obstacol. Un război în Europa le-ar oferi o șansă de a-și satisface dorințele.

– Drace! a făcut Jack, cu o expresie de nefericire pe față. Nu cred că-mi place partea asta. Să conlucrez cu orientalii împotriva albilor – bine, de acord, s-a grăbit să adauge, după ce a văzut fața lui Lenin. N-am spus că dau înapoi. Vreau doar să ajung înapoi acasă. Nu-mi pasă nici dacă va trebui să fac lucrarea diavolului.

S-a uitat spre Lenin peste buza paharului.

– Doar dacă nu cumva am făcut-o...

– Vai de mine! a spus femeia cu cozi. Are niște prejudecăți rasiste foarte nepotrivite, nu credeți?

– La fel era și Ernest Hemingway, a completat cea cu panglici roșii în păr, fără să ridice ochii de la sticlă. Și eu, care credeam că va trebui să te dezlipesc de el cu forța...

– Partea interesantă este dacă se vor amesteca și alte țări europene. S-ar putea ca francujii să considere că ar fi ocazia cea mai potrivită să-și regleze conturile cu nemții. Cât privește alte țări, cine știe? S-ar putea să se iște un conflict general, fără seamăn de la Napoleon încoace.

– Ce dracu'? Atâta vreme cât nu se vâră și Statele Unite, e bine. Și nu se va întâmpla. Noi nici nu prea avem armată, și aceea care e își face de lucru cu indienii. Mda, confederații ar putea să fie îndeajuns de nebuni și să se amestece.

– Dacă războiul se extinde, cu atât mai bine. Pentru că, dacă se întinde, și revoluția se va răspândi.

A scos un ceas masiv de argint din buzunar și, cu un pocnet, i-a deschis capacul.

– Cred că ar cam fi timpul să pornim. Mai sunt câteva ore, dar amândoi avem destule lucruri de făcut.

A dat să se îndepărteze de masă, când Jack a spus:

– Așteaptă puțin! Încă un moment.

Lenin s-a lăsat înapoi pe banchetă.

– Vezi tu, mi-a trecut prin minte un gând. Să presupunem că cineva îl plătește pe altul să facă ceva ilegal. Poate că omul care îl angajează pe celălalt este un tip precaut, și ar dori să se asigure că omul nu-și dă drumul la gură după aceea. S-ar putea ca oamenii legii să-l prindă și să-l bată până ce spune tot, ori poate se-mbată și vorbește, dând planul de gol. Cum să spun, nu se știe niciodată, nu?

Jack a vorbit pe un neutru, cu o expresie detașată pe față, părea că se interesa unde ar putea găsi un loc bun pentru a lua masa.

– Dar când treaba presupune plasarea unei bombe, atunci există o modalitate verificată de a te asigura că individul *nu* mai apucă să vorbească, pe lângă micul avantaj că nici nu trebuie să-l mai plătești. Asta nu înseamnă că aș sugera ceva de felul ăsta, s-a grăbit să adauge. Nu cred cu adevărat că ai face așa ceva. Mai ales unui bun tovarăș de revoluție.

Spunând acestea, s-a aplecat în față, privindu-l fix în ochi pe Lenin.

– Dar pentru cazul în care m-aș înșela, poate ar fi bine să știi că am scris câteva lucrușoare pe o hârtie pe care am lăsat-o în mâinile cuiva de încredere, iar dacă nu ajung acolo deseară, există unele persoane care le vor citi cu mare interes mâine pe la ora asta.

Lenin a rămas neclintit, privindu-l pe Jack drept în ochi vreme de vreo cinci secunde. Apoi a izbucnit într-un hohot puternic de râs.

– Nu, *maladeț!*

Apoi a plesnit cu palma în tăblia mesei.

– Felicitări, tovarășe London. În cele din urmă, ai învățat să gândești ca un rus adevărat.

– S-ar părea că pleacă, a spus femeia cu cozi. Îi urmărim, ori...?

– Nu mai suport situația, a intervenit femeia cu panglici roșii în păr.

Brusc, s-a ridicat în picioare și, mișcându-se cu repeziciune, a trecut pe lângă Lenin și l-a prins pe Jack de braț, împingându-l și strivindu-l de perete.

– Ascultă, i-a vorbit grăbită, dar cu atenție, ascultă, trebuie să renunți. Ești pe cale de a declanșa cel mai îngrozitor război din istoria omenirii. Vor muri milioane de oameni, și din el nu vor rezulta decât suferințe și distrugeri. Ascultă, a repetat, ridicând glasul. Ai un talent extraordinar...

Jack a rămas împietrit și a urmărit-o cu gura căscată, pe măsură ce vocea ei creștea în intensitate și stridență.

– La naiba! a izbucnit într-un târziu. Vladimir, ai mai auzit asemenea bâiguială? Iartă-mă, scumpo, a spus, și i-a îndepărtat mâinile cu blândețe. Nu înțeleg limba tlingit[1] sau ce dracu' vorbești acolo.

Apoi a rânjit și i-a tras o palmă peste fund.

– Acum, șterge-o. Frații tăi albi au o mulțime de treburi.

După care, i s-a adresat lui Lenin:

– Dă-i câteva kopeici, te rog, altfel o să se țină după mine ca un cățeluș fără stăpân. Și s-o tulim de aici.

Femeia cu panglici roșii în păr a susținut:

– Dar eu *m-am auzit* vorbind englezește!

Urcau încet panta unui deal aflat deasupra orașului Noul Arhanghelsk. Se întunecase deja, însă stelele ofereau suficientă lumină, iar ceața nu se ridicase atât de mult.

Fără să privească în jur, femeia cu cercei de scoici a comentat:

– Asemenea situații se întâmplă destul de des. Nu mă-ntrebați de ce. Se pare că programul de condiționare are unele deficiențe.

[1] Limbă vorbită de o populație din sud-estul Alaskăi, în pericol de dispariție, numărând circa 140 de persoane (n. tr.).

– Trebuia rezolvat în perioada de instruire, a adăugat cea de-a treia femeie. Să nu-mi spui că ai uitat ceva atât de esențial. Dar, după ce-ai băut atâta votcă. Mă și mir că-ți mai amintești unde ți-e fundul... și nici nu ți-ai luat pastilele anti-alcool, adevărat?

– Îmi dau mâncărimi.

– Dumnezeule, a exclamat femeia cu cozi și a ridicat brațele într-un gest de deznădejde. Ești un adevărat pericol, să știi. Într-o bună zi, n-o să-ți mai acoperim greșelile.

– Da, sigur că nu, a întărit femeia aflată în frunte. Acum mușamalizăm totul – o să fie greu să falsificăm înregistrarea, dar mă pricep eu – și vom continua să o apărăm. Din același motiv pentru care și ea ne-a apărat când am ratat vreo situație sau am dat greș. Din același motiv pentru care oricine își protejează partenerul. La o adică, atunci treci granițele timpului, nu te mai poți bizui pe nimeni, iar când te întorci acasă, nu găsești pe nimeni care să știe cum s-au petrecut lucrurile în realitate. (Apoi a tăcut o clipă.) Stați puțin. Situația se cam încurcă. (A scos o pereche de ochelari cu o formă ciudată și i-a pus la ochi.) Stați aproape, dar în spatele meu. Nu mai avem mult.

Când Jack a apărut pe plajă, aleuții așteptau ascunși de umbra întunecată a unui pâlc de cedri.

– *Zdras'tie*, l-a salutat unul, ieșind dintre umbre și ridicând mâna. Noi gata. Acum mergiem?

– Da. Mergem. Cunoștințele de rusă ale lui Jack erau și mai sărăcăcioase decât limbajul chinuit al aleuților. *Gdie baidarka*[1]?

– *Von tam*.

[1] Rusă, aprox. în original: Unde-i barca? Baidarka este un caiac folosit de aleuți, confecționat din piele de focă, având cadrul de oase și lemn.

Omul a arătat spre un loc, iar Jack a văzut ambarcațiunea, o formă lungă și negricioasă, trasă pe uscat.

– *Haraşo*, a spus Jack și le-a făcut semn să-l urmeze, la care cei doi bărbați s-au urnit.

Nisipul umed a scos un scârțâit slab sub tălpile bocancilor lui. Cei doi au păşit pe plajă într-o tăcere absolută.

Împreună, au ridicat caiacul de trei persoane și l-au dus spre adânc, până a plutit liber. Jack și-a scos povara din spinare, iar cei doi aleuți au început complicatul proces de a-și curăța picioarele și îmbrăcămintea, ca să scape de orice firicel de nisip ce ar fi putut strica învelișul de piele de focă al ambarcațiunii.

Vâslașul din față a spus cu glas voios:

– Mergem omorât la ruși, *da?*

– Bineînțeles, i-a răspuns Jack în engleză. Mai mulți decât îți poți tu închipui, tâmpitule. Nici n-o să-i poți număra vreodată.

Femeia cu panglici roșii în păr a spus:

– Îmi pare rău. M-am lăsat amețită și asta e. Apoi a întors capul să se uite la celelalte două femei. Păcat de toată risipa.

Se aflau deja destul de sus pe deal și stăteau pe trunchiul unui copac prăvălit, uitându-se spre portul acoperit de o pătură de ceață. Mai era o oră până la miezul nopții.

Femeia cu cercei de scoici a adăugat:

– A fost un război groaznic, de acord. Unul dintre cele mai cumplite din toate liniile temporale...

– Nu despre asta era vorba. Bine, și despre asta, dar mă re feream la el. La Jack London, a spus femeia cu panglici roșii în păr. Știți ce i se va întâmpla. O să-și distrugă sănătatea cu băutura și peste cinci ani se va sinucide, fără să mai scrie ceva

comparabil cu operele lui cele mai bune din alte linii temporale. Acum știm de ce, nu?

– Dintr-un sentiment de vinovăție? Da, a spus femeia cu cerceii de scoici. Probabil. Dar asta e situația. Se vor întâmpla toate, după cum o să și scufunde nava *Brandenburg* la noapte, pentru că a făptuit *deja* aceste lucruri, și acum nu mai puteți schimba nimic. Apoi a ridicat mâna și a mângâiat-o pe păr pe cea cu panglici roșii. Iată ce ne doboară, nu-i așa? Inevitabilitatea evenimentelor. Ne afectează pe toate. De aceea ardem atât de repede.

Femeia cu cozi:

– Acum, după ce am cartografiat totul atât de departe în timp, poți să-mi spui câte linii temporale există?

– Nu știu sigur, i-a răspuns femeia cu cerceii de scoici, și a ridicat din umeri. Din câte am auzit recent, mai bine de o sută.

– Și până acum nu există nici un eveniment care să nu se fi petrecut. Într-un fel sau altul, un război mondial, uriaș și sângeros, izbucnește dintr-un motiv absolut ridicol, uneori în interval de douăzeci de ani. Și mai vorbim de inevitabilitate...

– Știu toate astea, a spus femeia cu panglici roșii în păr. Dar acum a fost prima oară că a trebuit să văd cum se petrec lucrurile. Când cineva la care țineam ajunge să fie distrus de eveniment.

Și-a petrecut un braț pe după talia celei aflate alături de ea, lăsându-și apoi capul pe umărul ei, făcând cerceii de scoici să scoată un clinchet discret.

– Cât mai durează?

– Nu mai e mult. Dintr-o clipă în alta.

Au rămas cu privirea ațintită în beznă, căutând din ochi flacăra înaltă care avea să marcheze încă un sfârșit al lumii.